

สาเหตุและการป้องกันสนิมแก้วในอุตสาหกรรมแก้ว

นาง เทพีวรรณ จิตรวัชร โภกมล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาสสุศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-362-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CAUSES AND PREVENTION OF SODA BLOOM IN GLASS INDUSTRY

Mrs. Tepiwan Chitwatcharakomol

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Materials Science

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-362-9

Thesis Title   Causes and Prevention of Soda Bloom in Glass Industry
By   Mrs. Tepiwan Chitwatcharakomol
Department   Materials Science
Thesis Advisor   Dr. Reinhard Conradt

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial
Fulfillment of Requirement for the Master's Degree.

Santi Thoongsawan ..... Dean of Graduate School
(Assoc. Prof. Santi Thoongsawan, Ph. D.)

Thesis Committee

Werasak Udomkitchdecha ..... Chairman
(Assoc. Prof. Werasak Udomkitchdecha, Ph. D.)

Reinhard Conradt ..... Thesis Adviser
(Reinhard Conradt, Ph. D.)

Charussri Lorprayoon ..... Member
(Assoc. Prof. Charussri Lorprayoon, Ph. D.)

Supatra Jinawath ..... Member
(Assoc. Prof. Supatra Jinawath, Ph. D.)

Paipan Suntisuk ..... Member
(Assist. Prof. Paipan Suntisuk)

พิมพ์ต้นฉบับภาษาอังกฤษที่อวิทยานิพนธ์กางในเกรดอนเสียให้ครบถ้วนที่สุด

เหพีวรรณ จิตรัชรโภกล : สาเหตุและการป้องกันสนิมแก้วจากอุตสาหกรรมแก้ว (CAUSES AND PREVENTION OF SODA BLOOM IN GLASS INDUSTRY)

อว. ที่ปรึกษา : ดร. ไวน์ชาร์ค คอนราด, 101 หน้า ISBN 974-634-362-9

งานวิจัยนี้ได้รับความร่วมมือจากโรงงานแก้วแห่งหนึ่งซึ่งประสบปัญหาด้านน้ำที่เรียกว่าสนิมแก้วบนผิวแก้ว สนิมแก้วเกิดจากปฏิกิริยาระหว่างผิวแก้วกับความชื้น งานวิจัยได้ศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดสนิมแก้วทั้งจากสูตรแก้ว จากระบวนการผลิต เช่น การขึ้นรูป การอบแก้ว และจากสภาพบรรจุภัณฑ์ในโรงงาน เก็บข้อมูลอยู่ประมาณ 8 เดือน พนกการ condensation ของน้ำในบรรจุภัณฑ์สูงมาก โดยเฉพาะระหว่างวันซึ่งอุณหภูมิภายในต่ำกว่าอุณหภูมิภายนอก

ตัวอย่างแก้วที่เพิงผลิตทั้งก่อนเข้าอบและหลังการอบ และแก้วที่พบสนิมแก้วรวมทั้งแก้วที่ปรับสูตรให้มีปริมาณโซเดียมต่ำลง ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ผิวน้ำที่ดังนี้

1. Etching (0.5 % กรดกัดแก้ว + 2 % กรดไฮดริก, 45 ช. เวลาแต่ละช่วง=15 วินาที) จากนั้นวิเคราะห์เคมีเพื่อหาปริมาณโซเดียมในผิวแก้ว

2. Leaching ในน้ำ D.I. (98 ช., 4 ชั่วโมง) เพื่อหาค่า electrical conductivity

3. ศึกษา morphology ของสนิมแก้วโดย SEM และวิเคราะห์ส่วนประกอบด้วย EDX ผิวแก้วที่เพิงผลิตมีความอ่อนแองบว่าปริมาณโซเดียมที่ผิวหลังจากการขึ้นรูปสูงและลดลงหลังการอบแก้ว แก้วที่ปรับสูตรมีปริมาณโซเดียมที่ผิวน้อยกว่าสูตรเดิม

สนิมแก้วจะเกิดบนผิวแก้วทั่วไป โดยเฉพาะบริเวณที่มีรอยซึ่งเกิดจากการติดกันระหว่างแก้วกับผิวของแบบระหว่างการขึ้นรูป ส่วนประกอบของสนิมแก้วพบว่าคล้ายกับเนื้อแก้วแต่อัตราส่วนของ Al:Si เพิ่มขึ้น และไม่พบชัลเฟอร์ในสนิมแก้ว

สาเหตุหลักของการเกิดสนิมแก้ว คือการติดกันระหว่างแก้วกับแบบ สภาพบรรจุภัณฑ์ในโรงงานแก้วและสูตรแก้ว การแนะนำได้รายงานไว้ว่าสามารถลดลงได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วัสดุศาสตร์
สาขาวิชา ..... เทคโนโลยีเชร์ಮิค
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต ..... Xo- ๒๖/๒
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... Phantip Kornkrairat
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C726242 : MAJOR CERAMIC TECHNOLOGY

KEY WORD: SODA BLOOM / GLASS SURFACE FINALYSIS

TEPIWAN CHITWATCHARAKOMOL : CAUSES AND PREVENTION OF SODA BLOOM
IN GLASS INDUSTRY. THESIS ADVISOR : Dr. REINHARD CONRADT, Ph.D.
101 pp. ISBN 974-634-362-9

The study is cooperation project with a local table ware glass producer. The causes of a persistent quality defect due to hydrolytical interaction of the glass surface ("soda bloom") are investigated. The investigations comprise the role of glass composition, forming and annealing, as well as the storage conditions.

Temperature and relative humidity in the stores were recorded over a period of 8 months. Factory samples were taken from different positions of the production route and submitted to different surface analysis tests. As a supplement, laboratory samples with an optimized composition bases on the original formula, however, with decreased sodium content were prepared and submitted to the same tests. These are : step-wise acid etching (0.5 % HF + 2 % HNO₃, 45° C, 15 s per step) and consecutive wet-chemical analysis of the Na content in the etching solution; leaching in D.I. water (98° C, 4 h) and consecutive determination of the electrical conductivity of the leachate ; morphological inspection by scanning electron microscopy combined with energy-dispersive X-ray analysis of manifested bloom.

The freshly produced glass surfaces were less resistant towards HF attack than the bulk glass. Accumulation of high Na levels in the surface occurred during the forming steep, however, decreased again during annealing. The optimized glass compositions were lower in soda release than the original formula.

The conditions in many areas of the warehouses were such that the stored glass products were exposed to condensation of atmospheric water for extended periods of the year. A major reason is the decreased inside temperature during daytime.

The manifested bloom contained all elements from the original glass composition, however, at an increased Al : Si ratio. Sulfur was not found. In a very distinct way, the bloom occurred at surface flaws only, which were most certainly generated during the forming process.

Countermeasures are suggested with respect to 1) the mould sticking problem 2) the atmospheric conditions in the store and 3) the overall glass composition .

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....วัสดุศาสตร์.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*Jas-Jwt*

สาขาวิชา.....เทคโนโลยีเชิงวิศวกรรม.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Reinhard Conradt*

ปีการศึกษา..... 2538 .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

Acknowledgment

First, I will express my grateful acknowledgment to Dr. Reinhard Conradt, my advisor, for introducing me to the glass corrosion field, for giving me invaluable direction, and enthusiastic helping throughout this work.

Special acknowledgment is made to Ocean Glass Public Co., Ltd., for the good co-operation and for the financial support. It is hoped that this kind of industrial support for university research will become more widespread.

Finally, I feel very indebted to the following persons:

- Assist. Prof. Paipan Suntisuk, for her advice and care taking during my study
- Mrs. Nittaya Chutimatipakorn, Lab & Q.A. Section Head of Ocean Glass Public Co., Ltd., for her continued and good co-operation
- Miss Naruemon Suwattananont and Mr. Somchart Pluckphattanachai, my fellow students, for their assistance in some parts of the experiment.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CONTENTS

	Page
Abstract (Thai).....	iv
Abstract (English).....	v
Acknowledgement.....	vi
List of Tables.....	x
List of Figures.....	xii
Chapter	
1 Introduction.....	1
Motivation.....	1
Objective and Scope.....	2
Literature Survey.....	3
2 Theoretical Part.....	5
H ⁺ , the Nonconformist Ion.....	5
Basic Reactions.....	7
Leaching.....	7
Network Dissolution.....	10
Solubility of Silica.....	10
Weathering.....	15
3 Experimental Part.....	17
Description of Experiments.....	17
Scope of Experimental Work.....	17
1. Tracing the Defect in the Production Line.....	17
1.1 Packing Materials.....	18
1.2 Atmospheric Conditions in Warehouses.....	20

2. Surface Analysis of Glass Articles.....	22
2.1 Equipment.....	23
2.2 Etching.....	26
2.3 Extraction Test.....	36
3. Reformulation of Glass Formula.....	39
3.1 Procedure.....	40
3.2 Batch Calculation.....	40
3.3 Reformulation.....	43
3.4 Batch Preparation.....	49
3.5 Melting and Annealing.....	49
3.6 Surface Analysis.....	50
4. Characterization of Existing Bloom.....	50
4 Result.....	51
Atmospheric Condition in Warehouses.....	51
Surface Analysis of Freshly Produced Glass Articles.....	52
1. Etching Tests.....	52
2. Extraction Tests.....	59
Surface Analysis of The Reformulated Glass.....	61
Characterization of the Existing Bloom.....	69
5 Discussion.....	73
Effects of Production History of Glass on Bloom Formation.....	73
Characterization of Existing Bloom.....	75
Effect of Glass Composition and Reformulation.....	76
Suggestions.....	78
6 Conclusion.....	80

References.....	82
Appendices.....	84
Vita.....	xiv

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

List of Tables

Table	Page
3.1 Sulfur content of packing papers (%).....	18
3.2 Rechecked sulfer content (%).	19
3.3 Sulfer content of packing papers (%).	19
3.4 Schedule of hygrometer operation.....	21
3.5 Demonstration of the calculation of dissolved depths.....	30
3.6 Etching test of PB5.....	31
3.7 Description of samples.....	31
3.8 Etching of B1213NA.....	32
3.9 Data of electrode testing (in nm).....	33
3.10 Concentration of sodium by electrode.....	34
3.11 The amount of sodium in etching solution.....	35
3.12 Chemical composition of the commercial glass (original formula).....	41
3.13 Chemical analysis of raw materials.....	42
3.14 Comparison of glass formulas.....	43
3.15 Chemical composition of original glass formula.....	45
3.16 Chemical composition of N13.5.....	46
3.17 Chemical composition of N13.0.....	47
3.18 Chemical composition of N12.5.....	48
3.19 Batch composition of reformulated formulas.....	49
4.1 Dissolution depths of the reformulated glass in nm after intervals of 15 sec of HF etching	53
4.2 The amount of Na ₂ O in etching solutions in nominal wt. % of the dissolved glass layer.....	54

4.3 Raw data of extraction test.....	59
4.4 Results of extraction test.....	60
4.5 Comparison between the flame photometry and the conductivity tests.....	61
4.6 Dissolution depths of the reformulated glass in nm after intervals of 15 sec of HF etching.....	62
4.7 Amount of Na ₂ O in etching of the reformulated glasses in nominal wt. % of the dissolved glass layer.....	62
4.8 Data of extraction test.....	68
4.9 Results of the extraction test of the reformulated glass.....	68
4.10 Chemical analysis by EDX.....	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

List of Figures

Figure	Page
2.1 Sequence of the absorption of protons by the oxygen ion.....	6
2.2 Ionization of water.....	6
2.3 Na ₂ O concentration profiles (in relative Na ₂ O concentrations c/c ₀) of a Na ₂ O-CaO-SiO ₂ glass (20-6-74 mol %) after leaching in 0.1 N HCl at 60 °C.....	8
2.4 Illustration of leaching mechanism.....	9
2.5 Solubility (or stability) diagram of silica in various pH.....	12
2.6 Speciation diagram of silica.....	13
2.7 Total silica dissolved from McInnes-Dole glass samples at 75 °C as a function of leaching time.....	14
2.8 Dissolution rate of McInnes-Dole glass as a function of the pH.....	14
2.9 Weathering process on a glass surface.....	16
3.1 Outline of warehouses.....	20
3.2 Surface analysis description chart.....	22
3.3 Sodium electrode calibration curve.....	24
3.4 Calibration curve of sodium.....	25
3.5 Illustration of etching process.....	27
3.6 Flow chart of the extraction procedure.....	37
3.7 Calibration curve for extraction test.....	39
3.8 Effect of replacement of SiO ₂ (1 wt. %) by other oxides.....	39
3.9 Flow chart of the reformulation.....	40
4.1 Results from hygrometer WH2 29/06/95-06/07/95.....	51

4.2 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of B1213NA and B1213A.....	55
4.3 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of B1408NA and B1408A.....	56
4.4 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of P0304NA and P0304A.....	57
4.5 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of BG-NA and BG-A.....	58
4.6 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of the original glass.....	64
4.7 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of the N13.5.....	65
4.8 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of the N13.0.....	66
4.9 Profiles of diss. depth in nm and wt. % of Na ₂ O versus time of the N12.5.....	67
4.10 Illustration of glass surfaces with bloom.....	69
4.11 Micrograph of PB5 surface with scratches.....	71
4.12 Glass surface after cleaning with benzene.....	72
5.1 Profiles of distribution of Na ₂ O on surfaces of non-annealed samples.....	74
5.2 Profiles of distribution of Na ₂ O on surfaces of annealed samples.....	75
5.3 Corrosion of mould and PB5 surface.....	76
5.4 Profiles of distribution of Na ₂ O on surfaces of the original and N12.5 glass sample.....	77